

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (V. Pîslariuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (E. Palanciuc, V. Negru, A. Minciuna)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (M. Ghervas, N. Vascan, V. Burduh)

Î N C H E I E R E

04 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând cererea lui Marcel Bunescu, reprezentat de avocatul Ruslan Cimpoi, cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare de compensare a cheltuielilor de judecată,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” împotriva Consiliului raional Orhei, Comisia raională pentru privatizarea fondului de locuințe, intervenienți accesorii Bunescu Marcel, Fricățel Maria, Agenția „Moldsilva” privind anularea deciziei comisiei raionale pentru privatizarea fondului de locuințe,

c o n s t a t ă :

La 19 decembrie 2018 ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Orhei, Comisia raională pentru privatizarea fondului de locuințe, intervenienți accesorii Bunescu Marcel, Fricățel Maria, Agenția „Moldsilva” privind anularea deciziei comisiei raionale pentru privatizarea fondului de locuințe nr. 01 din 23 iunie 2017, prin care s-a acceptat cererea Mariei Fricățel de privatizare a apartamentului nr. xxx.

Prin hotărârea din 30 septembrie 2019 a Judecătoriai Orhei, sediul Central, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” împotriva Consiliului raional Orhei, Comisia raională pentru privatizarea fondului de locuințe, intervenienți accesorii Bunescu Marcel, Fricățel Maria, Agenția „Moldsilva” privind anularea deciziei comisiei raionale pentru privatizarea fondului de locuințe (f.d.189, 199-206, vol.II).

Prin hotărârea suplimentară din 26 decembrie 2019 a Judecătoriai Orhei, sediul Central s-a încasat de la Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” în beneficiul lui Bunescu Marcel, cheltuielile de judecată în sumă de 4 040 de lei, cu titlu de asistență juridică și suma de 16 lei cu titlu de cheltuieli poștale.

S-a respins ca neîntemeiată cererea depusă de Bunescu Marcel cu privire la încasarea cheltuielilor în sumă de 127 de lei.

S-a încasat de la Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” în beneficiul Mariei Fricățel, cheltuielile de judecată în sumă de 2 500 de lei, cu titlu de asistență juridică (f.d. 224-225, vol.II).

La 01 octombrie 2019 Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei hotărâri noi (f.d. 194, vol.II).

La 11 februarie 2020 (data de pe plicul poștal) Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” a depus apel motivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă (f.d. 234-240, vol.II).

La 16 martie 2020 (data de pe plicul poștal) Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” a depus cerere de apel completată împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă (f.d. 25-33, vol.III).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 20 mai 2020 a declarat inadmisibil apelul depus de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”, ca urmare a depunerii motivării apelului după expirarea termenului prevăzut de lege (f.d. 59-61, vol.III).

Prin decizia din 15 iulie 2020 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul depus de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” și menținută încheierea din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 116-120, vol.III).

La 25 august 2020, Marcel Bunescu, reprezentat de avocatul Ruslan Cimpoi, a depus la Curtea Supremă de Justiție cerere cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare, solicitând încasarea în beneficiul lui Marcel Bunescu a tuturor cheltuielilor de judecată generate de procesul judiciar, în sumă totală de 5000 de lei (2000 de lei pentru reprezentare la instanța de apel și 3000 de lei pentru reprezentare la Curtea Supremă de Justiție) de la ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”.

În motivarea cererii menționează că în referințele anexate la dosar atât în instanța de apel, cât și în instanța de recurs, intervenientul accesoriu Marcel Bunescu a solicitat în temeiul art. 96 Cod de procedură civilă, încasarea tuturor cheltuielilor de judecată generate de procesul judiciar. La referințele specificate a fost anexate bonurile de plată a serviciilor pentru asistența juridică, și anume onorariul achitat avocatului în mărime de 2000 de lei pentru reprezentarea lui Marcel Bunescu în instanța de apel, și onorariul achitat avocatului în mărime de 3000 de lei pentru reprezentarea lui Marcel Bunescu în instanța de recurs.

Indică că atât instanța de apel, cât și instanța de recurs, au omis să se expună asupra repartizării între părți a cheltuielilor judiciare, din care considerent în temeiul art. 250 Cod de procedură civilă, solicită emiterea unei hotărâri suplimentare prin care să fie dispusă încasarea sumelor date din contul ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea depusă de Marcel Bunescu, reprezentat de avocatul Ruslan Cimpoi, cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele motive.

Conform art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii.

În sensul articolului 90 lit. i) din Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a pricinii fac parte *inter alia* și cheltuielile de asistență juridică.

Articolul 96 din Codul de procedură civilă consemnează în alin. (1) că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Ca consecință, la 25 august 2020, Marcel Bunescu, reprezentat de avocatul Ruslan Cimpoi a depus la Curtea Supremă de Justiție cerere cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare, prin care să fie încasată din contul ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” în beneficiul lui Marcel Bunescu suma totală de 5000 de lei, și anume 2000 de lei pentru reprezentare la instanța de apel și 3000 de lei pentru reprezentare la Curtea Supremă de Justiție (f.d. 132, vol.III).

La caz, Colegiul învederează că în conformitate cu art. 250 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța care a pronunțat hotărârea emite, din oficiu sau la cererea participanților la proces, o hotărâre suplimentară dacă nu a rezolvat problema repartizării între părți a cheltuielilor de judecată ori a omis să se pronunțe asupra cererilor martorilor, experților, specialiștilor, interpreților sau reprezentanților cu privire la cheltuielile de judecată a căror compensare li se cuvine.

Astfel, sensul autentic al normei precitate presupune că emiterea unei hotărâri suplimentare se face pentru a-i da hotărârii inițiale caracterul deplinătății.

Subsecvent, Colegiul evocă faptul că chestiunea cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică urmează a fi decisă în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Prin urmare, problemele rectificării hotărârii, inclusiv prin emiterea unei hotărâri suplimentare se examinează în ședință de judecată, cu respectarea tuturor principiilor ce derivă dintr-un proces echitabil garantat de articolul 6 CEDO.

Per a contrario, în sensul art. 243 alin. (2) Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În această ordine de idei, coroborând ipotezele relevate, Colegiul subliniază că completul ce soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești nu soluționează fondul recursului împotriva deciziilor instanței de apel, nu verifică legalitatea deciziei instanței de apel. Respectiv procedura de examinare a recursului împotriva încheierii judecătorești nu asigură respectarea principiilor nemijlocirii și oralității în dezbaterile judiciare, contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale și disponibilității în drepturi a participanților la proces.

Prin urmare, la faza examinării recursului împotriva încheierii judecătorești nu poate fi soluționată chestiunea cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, și în special a cheltuielilor de asistență juridică. Or, pentru examinarea acestei chestiuni, urmează a fi apreciată necesitatea compensării cheltuielilor de asistență juridică în măsura în care acestea au fost necesare, realmente angajate și rezonabile, cu cercetarea în acest sens a suportului probator administrat.

La acest capitol, relevantă este și jurisprudența CtEDO în cauza *Iatridis v. Grecia* (cererea nr. 31107/96, 19 octombrie 2000, §55), în care Înalta Curte a notat că, reclamantul a încheiat cu avocații săi un acord de consiliere cu privire la onorariile

acestora, care ar fi similar cu un acord de comision de urgență. Acestea sunt acorduri prin care clientul unui avocat este de acord să plătească pentru acesta din urmă, ca și cu taxele, un procent din suma pe care instanța o poate acorda.

Astfel de acorduri pot demonstra, în cazul în care sunt executorii din punct de vedere legal, că sumele solicitate sunt efectiv plătite de reclamant. Acordurile de această natură, care creează obligații numai între avocat și client, nu poate angaja Curtea, care trebuie să evalueze nivelul costurilor și cheltuielilor care trebuie acordate, referindu-se nu numai la faptul dacă costurile au fost efectiv suportate, ci și cât de rezonabile sunt. Astfel, Curtea își va baza evaluarea pe alte materiale furnizate de solicitant în susținerea pretențiilor sale, adică numărul de ore lucrate și numărul de avocați impuse de prezenta cauză și susținut tarif orar, precum și tariful perceput de aceștia pentru o oră de lucru.

În cauza *Amihalachioaie v. Moldova* (cererea nr. 60115/00, 20 aprilie 2004, §47), Curtea a învederat că în conformitate cu jurisprudența sa, instanța urmează să stabilească dacă costurile și cheltuielile au fost realmente angajate, necesare și rezonabile ca mărime. În această privință, Curtea poate să se bazeze pe elemente precum numărul de ore lucrate de avocat și tariful perceput de acesta pentru o oră de lucru.

Astfel, corelând ipotezele relevate, se ajunge la concluzia că, chestiunea cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată suportate de către Marcel Bunescu în cadrul prezentei cauze civile, în instanța de apel și instanța de recurs, urmează a fi examinate într-un proces separat, în cadrul căruia va fi asigurată respectarea tuturor principiilor unui proces echitabil, consfințit de articolul 6 CEDO.

Din considerentele menționate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității de a respinge cererea depusă de Marcel Bunescu, reprezentat de avocatul Ruslan Cimpoi, cu privire la emitea unei hotărâri suplimentare prin care să fie compensate cheltuielile de judecată suportate de intimat în instanța de apel și instanța de recurs.

În conformitate cu art. 195, 230, 243 alin. (2) Codul administrativ, art. 94 alin. (1), 96 alin. (1), art. 250 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge cererea lui Marcel Bunescu, reprezentat de avocatul Ruslan Cimpoi, cu privire la emitea unei hotărâri suplimentare de compensare a cheltuielilor de judecată, la decizia din 15 iulie 2020 a Curții Supreme de Justiție.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh